

Сертифікація ISCC через FGP (Перший Пункт Збору): Як фермеру успішно пройти аудит

Як FGP працює з фермерами

Фермер виступає як **Первинний виробник**, а FGP (*First Gathering Point* / ППЗ (Перший пункт збору) — як сертифікований посередник. Замість повного самостійного аудиту фермер входить до **сфери сертифікації FGP (ППЗ)**.

Самодекларація

Фермер підписує Self-Declaration (Самодекларацію) — підтвердження дотримання критеріїв сталості.

Спільна відповідальність

FGP (ППЗ) веде реєстр постачальників і відповідає перед міжнародними органами за весь ланцюжок.

Документи, що запитуються найчастіше

Пакет документів відповідає на три ключові питання:

Легальність та історія землі

- **Договори оренди** або акти на право власності (перевірка чинності термінів).
- **Точні контури полів (полігони)** у цифровому форматі для супутникового аналізу. Аналіз ґрунту

Екологічний та технологічний облік

- **Книга історії полів** та розширені форми обліку внесення добрив і ЗЗР (із зазначенням дат, полів, діючих речовин та дозування)
- **Журнали охорони праці** та інструктажі для працівників, які працюють із хімією

Баланс маси та логістика

- **Самодекларація (Self-Declaration)** — юридична згода фермера на участь у системі
- **Державна звітність про врожайність (Форма 29-сг)** для верифікації обсягів
- ТТН та реєстри зважування

Що перевіряють під час аудиту

Кожен із трьох блоків є обов'язковим. Відсутність доказів навіть за одним критерієм може призвести до відмови в сертифікації всього обсягу врожаю.

Типові проблеми в документації

1

Конфлікт облікових форм (Державний акт списання vs Вимоги ISCC)

Державні бухгалтерські акти не містять деталізації (дат, номерів полів, дозування), якої вимагає міжнародний стандарт для підтвердження екологічності

2

Розбіжності між агрономічним та фактичним обліком

Дані про використання хімікатів у записах агронома не збігаються з фактичним рухом матеріалів на складі або в бухгалтерії.

3

Невідповідність фактичних меж полів офіційним картам

Техніка під час обробітку роками зміщувала межі, що призвело до заорювання лісосмуг чи доріг, фіксується супутником як порушення (*Land Use Change*).

4

Некоректні або неповні дані щодо витрат пального та врожайності

Заниження витрат дизелю викривлює розрахунок викидів парникових газів (GHG), а аномальна врожайність викликає підозру підмішування стороннього зерна.

Комунікація між фермером та FGP (ППЗ)

Принцип партнерства

Взаємодія будується як **рівноправне партнерство** заради спільної комерційної вигоди — не як контроль "зверху-вниз".

Спеціаліст FGP (ППЗ) допомагає перевірити документи та виявити помилки ще **до приїзду аудитора сертифікаційного органу**.

Критично важливі дані для сертифікації

Точні цифрові межі полів (Векторні карти /Полігони)

Точні цифрові межі (полігони) кожної ділянки. Без них неможливий супутниковий аналіз відповідності критерію 2008 року.

Точна історія внесення ЗЗР та добрив

Документальний доказ того, що ділянка вже була сільськогосподарським угіддям до встановлення. Аудитор детально звіряє ці дані зі списками заборонених міжнародними конвенціями хімікатів. Будь-яка "пляма" в історії поля (наприклад, використання забороненого пестициду або відсутність запису про обробку при фактичному списанні зі складу) анулює статус усього врожаю з цього масиву

Чистий баланс маси

ISCC працює за жорсткою математичною формулою. Якщо у фермера зафіксовано 100 гектарів сої, а середня підтверджена врожайність складає 3 т/га, то його максимальний ліміт — 300 тонн сертифікованого зерна. Якщо він спробує передати на FGP (ППЗ) 400 тонн, система заблокує "зайві" 100 тонн, оскільки вони не мають підтвердженого легального походження з конкретного поля.

Практичні кейси

✗ НЕГАТИВНИЙ КЕЙС

Умови: Господарство подає на сертифікацію через FGR (ППЗ) 1000 тон озимого ріпаку

- **Провал по землі (Заорювання контурів):** Супутниковий аналіз виявив, що під час осінньої обробки техніка роками зміщувала межі полів. У результаті було самовільно заорано та засіяно 0,8 га прилеглої лісосмуги. Для ISCC це суворе порушення — *Land Use Change* (знищення зелених насаджень після 2008 року).
- **Провал по хімії (Хаос в обліку):** Фермер ігнорував шаблони FGR (ППЗ) та надав звичайні акти списання для бухгалтерії. В документах було вказано лише загальну кількість списаного інсектициду на всю культуру. Аудитор не отримав відповідей: *на які саме поля, в які дати і в якій концентрації* вносилися препарат. Простежуваність технології повністю зруйнована.
- **Результат:** Аудитор зафіксував **Major Non-Conformity** (грубе порушення). Увесь обсяг ріпаку (1000 тон) було виключено з програми сертифікації. Фермер втратив європейську премію і був змушений продати врожай на внутрішньому ринку як звичайне зерно.

✓ ПОЗИТИВНИЙ КЕЙС

Умови: Господарство планує реалізувати через FGR (ППЗ) 1000 тон сертифікованого ріпаку

- **Підготовка землі:** Взимку фермер підписав Самодекларацію (Self-Declaration) та передав FGR (ППЗ) точні цифрові межі полів. Супутниковий моніторинг підтвердив: історія ділянок з 2008 року є "чистою".
- **Рішення проблеми обліку:** Упродовж сезону господарство відмовилося від застарілих форм і вело облік ЗЗР та добрив **за чіткими шаблонами від FGR (ППЗ)**. Вносилися точні дати, номери полів, діючі речовини та дозування.
- **Хід аудиту:** Аудитор вибірково перевіряв три поля. Завдяки шаблонам агроном за 5 хвилин довів екологічність технології. Математичний баланс врожаю ідеально зійшовся з державною статистичною формою 29-сг.
- **Результат:** Сертифікацію пройдено за дві години без зауважень. Весь обсяг ріпаку реалізовано на ринок ЄС із отриманням цінової премії (Sustainability Premium).

Рекомендації для підготовки до сезону

01

Проведення пре-скринінгу цифрових меж полів

Заздалегідь вивантажте електронні контури полів (полігони) та передайте їх фахівцям FGP (ППЗ) для супутникової перевірки історії земель, щоб вчасно виключити ризикові ділянки.

02

Впровадження адаптованих шаблонів обліку ЗЗР та добрив

Замініть стандартні бухгалтерські акти на готові форми від FGP (ППЗ) і фіксуйте кожну обробку день у день із зазначенням дати, конкретного поля, діючої речовини та точного дозування

03

Синхронізація даних агронома, складу та бухгалтерії

Перед початком сезону проведіть внутрішню звітку, щоб фактична кількість списаного палива і хімікатів у журналах агронома ідеально збігалася з документами на склад

Які вигоди отримує фермер?

Sustainability Premium

Продаж продукції вище ринкової ціни завдяки підтвердженому статусу сталості.

Довіра трейдерів

Статус перевіреного постачальника для провідних міжнародних компаній.

Ринок ЄС

Доступ до ринку екологічного палива ЄС, де несертифікований товар законодавчо заборонений.

Порядок в обліку

Систематизація обліку палива, ЗЗР та земельного банку підвищує ефективність господарства.

- ✔ Сертифікація ISCC через FGP (ППЗ) — це не лише вимога ринку, а й інструмент підвищення конкурентоспроможності вашого господарства.